

дового розслідування буде гарантією реалізації принципу змагальності [9, с. 897]. Разом із тим, як показало проведене дослідження, кримінально-процесуальне законодавство все ще потребує уточнень, зокрема, у частині деталізації порядку вчинення окремих процесуальних дій, уточнення термінологічного апарату, що сприятиме узгодженню його положень із міжнародними стандартами.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.
2. Про прокуратуру: Закон України 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2015. № 2-3. Ст. 12.
3. Академічний тлумачний словник української мови (1970–1980). URL: <http://sum.in.ua>.
4. Бойко А.И. Судебный контроль по уголовным делам – особый вид юридической деятельности. Северо-Кавказский юридический вестник. 2010. № 1. С. 77–90.
5. Гловюк І.В. Судовий контроль як категорія теорії судової діяльності у кримінальному процесі. Актуальні проблеми держави і права. 2009. Вип. 45. С. 367–371.
6. Волошина В.К. Судовий контроль як специфічний принцип досудового провадження. Актуальні проблеми держави і права. 2009. Вип. 47. С. 220–224.
7. Крикливець Д.С. Реалізація засади змагальності під час розгляду скарг слідчим суддею: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Львів. 2016. 321 с.
8. Сиза Н.П. Повноваження слідчого судді щодо здійснення судового контролю у кримінальному процесі України. Часопис Національного університету «Острозька академія». 2012. № 2(6). С. 1–21.
9. Туманянц А.Р. Слідчий суддя як суб'єкт реалізації судових функцій у досудовому провадженні. Форум права. 2011. № 2. С. 896–901.

УДК 343.10

ПАВЕЛКО Ю.Р.

РОЛЬ ПІДОЗРЮВАНОГО У ЗЛОЧИНАХ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАРАЖЕННЯМ ВІЛ-ІНФЕКЦІЄЮ ЧИ ІНШОЮ НЕВИЛІКОВНОЮ ІНФЕКЦІЙНОЮ ХВОРОБОЮ АБО ВЕНЕРИЧНОЮ ХВОРОБОЮ

У статті досліджено процес перебування особи у статусі підозрюваного у злочинах, пов'язаних із зараженням ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або венеричною хворобою. Обрано правильний підхід до процедури допиту підозрюваного.

Ключові слова: *підозрюваний, допит, особливості допиту, завдання допиту.*

В статье исследован процесс пребывания лица в статусе подозреваемого в преступлениях связанными с заражением ВИЧ-инфекцией или иной неизлечимой инфекционной болезнью или венерической болезнью. Выбран правильный подход к процедуре допроса подозреваемого.

Ключевые слова: *подозреваемый, допрос, особенности допроса, задачи допроса.*

The article examines the process of staying a person in the status of a suspect in crimes related to infection with an HIV infection or other incurable infectious disease or sexually transmitted disease. The correct approach to the procedure of questioning the suspect was chosen.

Key words: *suspect, questioning, peculiarities of interrogation, interrogation.*

© ПАВЕЛКО Ю.Р. – аспірант кафедри кримінального права і процесу (Інститут права та психології Національного університету «Львівська політехніка»)

Вступ. За чинним кримінальним процесуальним законодавством, ще одним джерелом доказів є дані, отримані при допиті підозрюваної особи. Свідчення підозрюваної особи мають важливе значення для одержання та закріплення доказів у матеріалах досудового розслідування, водночас слугують одним із засобів здійснення ним захисту. Ці показання містять досить широкий спектр відомостей, що стосуються не тільки доказів, які викривають його у вчиненні злочину, але і сприяють встановленню істини в кримінальному провадженні, а в деяких випадках допомагають показати неспроможність висунутої стосовно нього підозри, цим же безпосередньо сприяючи вирішенню завдання непрятого до відповідальності невинуватого.

Постановка завдання. Метою статті є здійснення правового аналізу ролі підозрюваного у злочинах, пов'язаних із зараженням ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або венеричною хворобою.

Результати дослідження. Найчастіше саме в процесі перебування особи у становищі підозрюваного слідчий отримує основну частину доказової інформації, яка закріплюється під час проведення певних слідчих дій, які виявилися похідними від результатів допиту підозрюваної особи. Зазначимо, що через своє процесуальне становище та перспективи кримінальної відповідальності за вчинене злочинець, як правило, не зацікавлений у встановленні об'єктивної істини, внаслідок чого частіше схильний до утаювання та викривлення достовірної інформації. Окрім цього, допит підозрюваної особи при розслідуванні злочинів, пов'язаних із зараженням ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або венеричною хворобою, мають деяку специфіку, оскільки здебільшого при їх вчиненні відсутні свідки-очевидці злочинного діяння, а злочинці прагнуть найліпше приховати вчинений злочин, різноманітними способами протидіють розслідуванню, приховуються від правоохоронних органів. Ці обставини зумовлюють специфіку тактичного впливу слідчого щодо зазначених суб'єктів кримінального судочинства під час провадження допиту.

Допити підозрюваних осіб, що проводяться в зв'язку із злочинами, пов'язаними із зараженням ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або венеричною хворобою, мають бути ретельно підготовлені, оскільки підозрювані, як правило, допитуються через значний проміжок часу з моменту вчинення злочину. Саме тому слідчий має спланувати, яким чином він буде проводити допит. При цьому він має врахувати всю інформацію, яка є у матеріалах досудового розслідування, оперативно-розшукових матеріалах про обставини вчиненого злочину, підозрювану особу, коло його знайомих, та детально проаналізувати її. Оскільки іноді злочини, пов'язані із зараженням ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або венеричною хворобою, вчинюються разом з іншими злочинами, передбаченими КК України, які також потребують спеціальних знань, слідчий має при підготовці до допиту підозрюваного вивчити відповідну наукову та довідкову літературу.

Втім, для обрання правильних тактичних прийомів допиту велике значення має і знання слідчим особистісних якостей підозрюваної особи. Слідчий має правильно визначити найбільш оптимальний момент проведення допиту. Цей момент може залежати від достатньої кількості доказового матеріалу, психологічного стану підозрюваної особи, неочікуваного затримання тощо.

Під час допиту підозрюваної особи також можуть утворитися дві ситуації – безконфліктна (сприятлива) та конфліктна. Зазвичай безконфліктна ситуація не викликає труднощів, оскільки допитуваний надає правдиві показання. Допит у такому разі характеризується визнанням підозрюваною особою своєї вини та бажанням дати правдиві показання у справі, без зміни та перекручувань обставин, що мали місце при вчиненні ним злочину. За таких обставин основна увага слідчого спрямовується на отримання деталізованих показань про всі обставини вчиненого злочину.

Важливим є й встановлення фактів, які підтверджують правильність показань допитуваного. Так, П.П. Тіщенко, безконфліктність ситуації ще не гарантує повної відвертості, оскільки допитуваний може сумлінно помилятися, неправильно розуміти суть подій, а, визнаючи свою провину, прагнути до її зменшення [1, с. 7].

Особливістю допиту підозрюваної особи щодо зараження ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або венеричною хворобою є те, що допитувана особа, навіть визнаючи себе винною, нерідко свідомо намагається применшити свою роль у розслідуваній події, прагне приховати або применшити участь інших осіб у кримінальному правопорушенні, ускладнення можливі й через процес забування, що викликано значним періодом часу, який минув із моменту зараження ВІЛ-інфекцією чи цими хворобами.

Основними завданнями такого допиту є:

1) встановлення психологічної обстановки довіри. У безконфліктній ситуації встановлення непримусового контакту можуть перейти у відносини співробітництва, що є одним із завдань слідчого;

2) деталізація показань. Цей прийом дає змогу не тільки уточнити наявні дані, але й, з одного боку, перевірити правдивість показань, а з іншого боку – надійність отриманих раніше даних. Деталізація показань дає змогу виявити справжню позицію допитуваної особи, оскільки нерідко він може створити ситуацію фіктивної безконфліктної ситуації. Деталізація показань досягається шляхом їхнього зіставлення з медичними й іншими документами, порівнянням із показаннями інших осіб, повторною постановкою питань і максимальним уточненням окремих обставин;

3) метод асоціативних зв'язків. Із метою пригадування деяких забутих або напівзабутих фактів слідчий зіставляє цікаві для слідства обставини з якою-небудь добре відомою допитуваної особі подією.

4) встановлення та фіксація показань у повному обсязі;

5) встановлення умов сприйняття та формування показань;

6) встановлення й використання хронологічної послідовності з'ясування обставин вчинення злочину [2, с. 190].

Втім, явища, що не узгоджуються зі встановленими фактичними даними про конкретну подію, називаються негативними обставинами [3, с. 63].

Вони зумовлюють зміну безконфліктної ситуації на конфліктну, що викликає найбільші труднощі під час допиту підозрюваної особи.

Дослідження матеріалів судово-слідчої практики про зараження ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або венеричною хворобою засвідчили, що конфліктні ситуації при допиті підозрюваної особи характеризується так: у 89% випадків підозрювані особи цілком визнали свою вину та сприяли встановленню об'єктивної істини, в 2,5% випадків ці особи взагалі не визнали своєї вини, в 5% випадків підозрювані особи визнали вину частково, в 3,5% випадків – відмовлялися давати показання.

Основним завданням слідчого за таких обставин є вибір сприятливого моменту проведення допиту та застосування системи відповідних тактичних прийомів.

У ситуаціях, коли підозрювана особа не визнає себе винною, в процесі проведення допиту слідчому доцільно використовувати загальні тактичні прийоми допиту: а) оголошення окремих результатів слідчих дій; б) пред'явлення речових доказів; в) застосування результатів свідчень; г) фіксація окремих відповідей на запитання та їх детальна систематизація (встановлення меж деталізації показань не дає змогу ввести в оману слідчого); г) проведення повторного допиту за цими ж обставинами.

У разі відмови допитуваної особи від давання показань слідчому доцільно роз'яснити негативні наслідки обраної позиції та переконати в її неправильності, звернути увагу на позитивні якості допитуваної особи, використати антипатію допитуваного до співучасників. В.К. Весельський пропонує за таких обставин також демонстрацію намірів і можливостей слідства зі збирання, дослідження та використання доказової інформації, шляхом демонстрації певних предметів та документів, можливостей судових експертиз тощо [4, с. 85]. М.П. Яблоков вважає за доцільне використовувати приховані або відкриті розбіжності і конфлікти між окремими підозрюваними. Напруженість відносин між співучасниками може складатися при їх затриманні та посилюватися через незнання того, як буде поводитись та які показання надасть інший затриманий. Слідчий може скористатися такими особливостями та демонструвати обізнаність про існування таких конфліктів і їх причини, обрати до затриманих різні заходи примусу тощо.

У разі, коли особа стверджує, що не вчиняла злочин, пов'язаний із зараженням ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або венеричною хворобою, з метою викриття неправдивих показань застосовуються загальновідомі тактичні прийоми, а саме: проведення повторного допиту, що дає змогу виявити розбіжності; початок допиту з обставин, найбільш відомих слідчому і підкріплених доказами; дотримання певного темпу постановки питань допитуваному; деталізація показань допитуваного; логічний аналіз протиріч; оголошення висновку експерта, результатів слідчих дій тощо.

На думку низки науковців, зокрема В.П. Бахіна, В.К. Весельського, Т.С. Малікова, тактичними прийомами допиту, що полягають у створенні ситуації, розрахованої на неправильну її оцінку допитуваним та його викриття, можуть бути: створення у допитуваного перебільшеного уявлення про поінформованість слідчого щодо обставин злочину або приховування від допиту-

ваного поінформованості слідчого про деякі обставини справи; з'ясування другорядних, із точки зору допитуваного, питань, якими фактично маскується головне питання про причетність його до злочину [5, с. 27]. Своєю чергою, під час допиту досягненню успішних результатів сприяє використання слідчим фактору раптовості, який полягає у непередбачуваності змісту і характеру його дій щодо сторони, яка протидіє [6, с. 34].

Погоджуючись з авторами, які вважають, що особливу увагу необхідно приділити перевірці доказів, за допомогою яких передбачається викрити злочинця, не допустити, щоб вони були суперечливими та непереконливими [236, с. 9], вважаємо за доцільне пред'явлення доказів безпосередньо на допиті, вимагає використовувати їх по черзі, у порядку зростання доказової сили та у логічній послідовності. Ефективним є пред'явлення підозрюваної (обвинуваченої) особі медичної документації, чеків з аптек тощо. На жаль, за результатами вивчених нами матеріалів судово-слідчої практики про зараження ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або венеричною хворобою, демонстрація доказів (як тактичний прийом) відбувалася лише у 15% випадків.

Загалом тактика допиту підозрюваної та обвинуваченої особи щодо зараження ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або венеричною хворобою є схожою, але є деякі відмінності. Так, особливості допиту підозрюваного полягають у тому, що:

- по-перше, на момент допиту підозрюваної особи ще не має налагоджено психологічного контакту між нею та слідчим. Навіть якщо у слідчого є певний план допиту, його реалізація, здебільшого неможлива через непередбачені обставини, наприклад через відмову підозрюваного давати показання;

- по-друге, підозрювана особа не має часу на відпрацювання чіткої системи захисту, що є позитивним моментом для слідства;

- по-третє, слідчий по злочинах означеної категорії на цей час, як правило, володіє лише незначною доказовою базою.

З цього приводу В.Ю. Шепітько зазначає, що допит підозрюваного необхідно проводити негайно, використовуючи фактор раптовості. Незважаючи на те, що слідчий ще не має достатньої сукупності доказів для повного викриття злочинних дій підозрюваного, перший допит має розвідувальний характер, спрямований на з'ясування позиції допитуваного, його аргументів, отримання інформації про подію, що знадобиться для визначення подальшої тактики допиту обвинуваченого [7, с. 306].

Щодо особливостей допиту обвинуваченої особи П. Єжман зазначає: «Злочинцю надається змога підготуватися та попередньо продумати зміст своїх відповідей до того, як судді оцінюватимуть його правдивість, а це підвищує його впевненість у собі та зменшує страх викриття, <...> чекаючи початку суду, злочинець встигає так багато разів повторити свою неправдиву історію, що й сам може в неї повірити» [8, с. 206]. Отже, по-перше, слідчий отримує показання в особі, в якій вже сформована певна система протидії слідству і яка мала чимало часу для відпрацювання лінії поведінки і системи захисту, можливості обміну інформацією зі співучасниками.

По-друге, пред'являючи обвинувачення, слідчий вже має сукупність допустимих та достовірних доказів, що згідно з кримінальним процесуальним законодавством дає змогу дійти однозначного висновку про вчинення злочину особою, яка притягається до кримінальної відповідальності, та виключає будь-які сумніви щодо її провини.

По-третє, слідчий, володіючи певною інформацією про подію та склад співучасників, може поставити контрольні запитання, оголосити показання свідків, пред'явити інші докази і тим самим протистояти позиції, яку обрав обвинувачений.

Зустрічаються випадки, коли у кримінальному провадженні по злочинах, передбачених ст.ст. 130, 131, 133 КК України, не один, а кілька підозрюваних (обвинувачених), це ще більше ускладнює розслідування, оскільки в таких справах існують труднощі щодо збирання доказів і притягнення до кримінальної відповідальності всіх членів групи. Цей факт вимагає від слідчого ретельної підготовки та вміння визначити правильну послідовність і тактику допиту кожного члена злочинної групи. Саме тому з самого початку необхідно правильно визначити черговість допитів. У такому разі може допомогти вивчення матеріалів досудового розслідування, зокрема показання свідків, потерпілих, отримання інформації у ДПТ щодо наявності судимості, в УВП щодо поведінки та психологічних особливостей раніше засудженого тощо. Правильний вибір у подальшому впливатиме на весь хід розслідування, його строки, ефективність.

Вважаємо, що, насамперед, доцільно допитати особу, щодо якої є найбільша кількість доказів. Співучасник, який брав найменшу участь у кримінальному правопорушенні, вчинив злочин уперше, також більш схильний до надання правдивих показань. Крім того, важливе значення

у виборі першого допитуваного мають взаємини між співучасниками. Розуміння взаємовідносин, які склалися у злочинній групі, і особливо протиріч, конфліктів, як зазначає В.Д. Берназ, дає змогу прогнозувати їх протиправну діяльність та вживати дійових заходів щодо попередження, розслідування злочинів. Працівники ОВС, вдало використовуючи конфлікти, які виникли в угрупованнях, одержують ефективний засіб боротьби з організованою злочинністю [9, с. 28].

Розкриваючи питання щодо методики розслідування злочину вчиненого групою осіб, С.І. Яні зазначає, що попередня бесіда слідчого з кожним із підозрюваних (обвинувачених) допоможе з'ясувати позицію зазначених осіб і визначити черговість допиту [10, с. 10]. Крім того, необхідною умовою є попередження спілкування співучасників та можливої змови між ними, а тому необхідно вжити заходів щодо їх суворої ізоляції одного від іншого [11, с. 80]. Зазначимо, що вищевказані тактичні прийоми цілком можуть використовуватися і під час допиту осіб, які вчинили злочини, передбачені ст.ст. 130, 131, 133 КК України. При цьому варто враховувати специфіку злочину у цій категорії, а також пам'ятати, що всі досягнення криміналістики можуть застосовуватися тільки у межах кримінального процесуального законодавства, з дотриманням процесуальної форми.

Під час вивчення нами судово-слідчих матеріалів із зараження ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або венеричною хворобою слідчі з'ясували певні обставини. Допит підозрюваних (обвинувачених) був спрямований на з'ясування: події злочину в 100% випадків, виявлення всіх співучасників злочину – 28%, характеру дій кожного співучасника – 8%, з'ясування даних, що мають тактичне значення, – 48%, з'ясування причин та умов, котрі сприяли вчиненню злочину, – 50%.

Загальний перелік питань підозрюваної (обвинуваченої) особи під час допиту по злочинах, пов'язаних із зараженням ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або венеричною хворобою, можна запропонувати у такому вигляді:

- 1) коли заразився ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або захворів на венеричну хворобу;
- 2) чи проходив курс лікування, якщо так, то в якому медичному закладі;
- 3) чи попереджували цю особу про кримінальну відповідальність за зараження ВІЛ-інфекцією чи іншою невиліковною інфекційною хворобою або венеричною хворобою інші особи, якщо так, то хто та в якій формі;
- 4) чи вживає особа наркотичні засоби, якщо так, то і який спосіб і чи знаходиться на обліку в наркологічному диспансері;
- 5) про обставини підготовки злочину (найчастіше це питання виникає, якщо злочин поєднано зі звалтуванням, розбоєм);
- 6) про обставини вчинення злочину (де, коли, за яких умов, в який спосіб, із чією допомогою тощо);
- 7) про спосіб приховування злочину (приховування одягу, речей, медичної документації тощо);
- 8) про особу співучасника, якщо такий був (хто, за яких обставин та умов залучав, конкретна роль співучасника тощо);
- 9) про потерпілу особу (наявність особистого знайомства та характер відносин, поведінку потерпілої особи; чи повідомляв потерпілу особу про свою хворобу тощо).

З'ясування зазначених обставин є визначальним моментом у розслідуванні злочинів цієї категорії. Від того, наскільки докладно слідчий зможе дізнатися про конкретну роль, рівень анти-соціальної спрямованості кожного з членів групи, протиріччя та конфлікти, що є в групі, а також їх поведінку, залежать подальший напрям роботи слідчого і можливі шляхи подолання протидії з боку злочинців.

Висновки. Отже, допит при проведенні досудового розслідування по злочинах, пов'язаних із зараженням ВІЛ-інфекцією чи іншою інфекційною невиліковною хворобою або венеричною хворобою, має специфіку, зумовлену колом питань, які необхідно встановити, відношенням тієї чи іншої особи до розслідуваної події тощо. У разі використання засобів, прийомів та методів допиту будь-якої особи, яка має відомості про подію, яка розслідується, вони мають ґрунтуватися на тактичному розумінні своєчасності та доцільності їх використання, особистих та психологічних якостей особи, яка допитується, та суворому дотриманні законності. Також тактично правильно спланований та проведений допит дає змогу не лише отримати докази про вчинений злочин, але й встановити такі факти, як вчинення злочину групою та роль кожного співучасника у вчиненні злочину.

Список використаних джерел:

1. Шепитько В.Ю. Теоретические проблемы систематизации тактических приемов в криминалистике: учеб. пособие. Х.: Оригинал, 1995. 198 с.
2. Волобуєв А.Ф. Проблеми методики розслідування розкрадань майна в сфері підприємництва. Х.: Вид-во Ун-ту внутр. справ, 2000. 336 с.
3. Тертышник В.М., Слинко С.В. Взаимодействие следователя с иными подразделениями органов внутренних дел при расследовании преступлений. Харьков: Ун-т внутр. дел. 1995. 66 с.
4. Весельський В.К. Сучасні проблеми допиту (процесуальні, організаційні і тактичні аспекти): Монографія. К.: НАВСУ. «Правник», 1999. 126 с.
5. Бахін В.П., Весельський В.К., Маліков Т.С. Поліцейський допит у США (поради допитуючому): Навчальний посібник. К.: НАВСУ. НВТ «Правник», 1997. 33 с.
6. Белкин Р.С. Фактор внезапности, его учет и использование при расследовании преступлений: Лекция. М.: Академия МВД России, 1995. 34 с.
7. Шинкаренко І.Р. Проблеми взаємодії правоохоронних органів України та інших держав у протидії злочинності. Вісник Запорізького юридичного інституту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. Запоріжжя: ЗЮІ ДДУВС, 2008. № 4. С. 109–115.
8. Яблоков Н.П. Криминалистика: учебник для вузов. М.: НОРМА–ИНФРА–М, 2000. 360 с.
9. Берназ В.Д. Норми та принципи діяльності кримінальних угруповань як джерела інформації при розслідуванні злочинів. Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. 2005. № 2. С. 24–28.
10. Ярьсько Л.Ю. Державна політика України в боротьбі з поширенням ВІЛ-інфекції, СНІДу та хвороб, що передаються статевим шляхом. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2006. № 35. С. 208–212.
11. Букаев Н.М., Карелов Ю.Ф., Новакович Н.А. Расследование мошенничества, посягающего на личное имущество граждан: Учебное пособие. Ташкент, 1991. 87 с.

УДК 343.131

РЕБЕЗЮК В.М.

СУЧАСНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ МЕХАНІЗМ СУДОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ, СВОБОД ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ЛЮДИНИ ЯК ГАРАНТІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ

У цій статті автор досліджує сучасний стан процесуального механізму судового захисту прав, свобод та законних інтересів особи як гарантію забезпечення законності, аналізує різне бачення науковців щодо визначення механізму захисту прав, свобод та законних інтересів кримінального провадження. Визначено механізм охорони прав та його правову природу.

Ключові слова: механізм охорони прав, права та свободи, законні інтереси особи, механізму судового захисту, процесуальний механізм, судовий контроль, судова система, правова природа механізму.

В данной статье автор исследует современное состояние процессуального механизма судебной защиты прав, свобод и законных интересов лица как гарантию обеспечения законности, анализирует разное видение ученых по определению механизма защиты прав, свобод и законных интересов уголовного производства. Определен механизм охраны прав и его правовая природа.

Ключевые слова: механизм охраны прав, права и свободы, законные интересы лица, механизм судебной защиты, процессуальный механизм, судебный контроль, судебная система, правовая природа механизма.

© РЕБЕЗЮК В.М. – аспірант кафедри кримінального процесу (Національна академія внутрішніх справ)